

československé, spořitelních, okresních hospodářských záložnic a pod.). Druhý díl pokračuje pak v systému předpisy o právu šekovém (o právu směnečném byl vydán ve sbírce Kompasů zvláštní svazek), o veřejných skladištích, o právu známkovém a vzorkovém, pak předpisy o dopravě železniční, a končí předpisy poštovního řádu. Systematika tato jest téměř ve všech sbírkách obchodního práva, avšak velkou předností vydání Hermannova jest obšírná komentace obchodního zákona a hlavních zákonů jej doplňujících, tak obšírná, že mnohdy vydání toto rovná se komentářovým vydáním velkých publikací. Při tom jest komentář autora přehledným a jasným, takže pro praxi není spleť různých výkladů protichůdných, nýbrž pomocným a bezpečným vodítkem po stavu obchodního práva u nás se stanoviska teorie a soudních rozhodnutí. Autor vyvaroval se ve své práci uvádění literatury, pokud není obecně přístupná, nýbrž vyložil stav věci, jak se nyní podává stručně a vyčerpávajícím způsobem. Rozhodně měl Kompas šťastnou volbu i při autorovi, jehož sloh jest znám svojí koncizností a jasností výkladu.

dnk

Břetislav Chromec: Místopisný slovník československé republiky

— Nákladem Československého Kompasů. Strana 778. Cena váz 180.—. — V poslední době vyšlo několik příruček místopisných, když jednak byla shruba dokončena organizace správy, jednak byly úředně ustáleny názvy obcí v republice. Praxe vyžadovala nutně těchto příruček, aby se každý mohl rychle orientovati o důležitých datech jednotlivých míst, jako příslušnosti soudní, politické, o poště, železnici, hlavních datech národopisných a jiných poznacích, které obchod potřebuje. Z těchto příruček bývá pravidelně nejlepší, která nejpozději vyjde, ježto může již zhodnotiti chyby, jakož i přednosti svých předchůdců. Sbírka Chromecova obsahuje jako přednost seznam i vyšších administrativních jednotek pro jednotlivé obce, příslušnou živnostenskou a obchodní komoru, rozlohu obce, jakož i okresu, počet obyvatelstva obce a okresu, jakož i počet jednotlivých národností v nich. Registruje na 15.711 jmen obcí, osad a dědin. Grafická úprava díla jest prvotřídní, tisk jasný a čitelný, což při příručce tohoto druhu jest nezbytnou náležitostí.

dnk

JUDr. Jan Gallas: Výklad k zákonu o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách. Nákladem Jednotného svazu soukromých zaměstnanců v Praze, 1929, 80, stran 387, cena Kč 50.—. Známy odborník na poli sociálního pojištění Dr. Gallas podává v této knize výklad k novému pensijnímu zákonu. V úvodě zmiňuje se o historickém vývoji pensijního pojištění soukromých zaměstnanců a pojednává o výhodách, které přinesl nový zákon. Jeho odborný a podrobný výklad, jakož i příklady v knize obsažené podávají čtenáři bezpečné vodítko celým novým pensijním zákonem a osvětlují a doplňují ustanovení pensijního zákona. Kniha Gallasova je nejobsáhlejším komentářem, který k pensijnímu zákonu vyšel a bude jistě vyhledávána zvláště těmi, kdož z povinnosti nebo z odborného zájmu pensijním zákonem musejí se zabývatí.

Dr. Jindřich.

XV. Výroční zpráva zemského úřadu práce v Brně za r. 1928.

Výroční zpráva seznamuje nás jednak s organizační činností jednotlivých okresních úřadů práce, organizovaných v zemském úřadu práce v Brně, jednak obrací se k vypsání vlastní činnosti těchto úřadů, spočívající v obstarávání zaměstnání pracovním silám v jednotlivých pracovních odvětvích a v nivelisování rozdílu mezi nabídkou a poptávkou práce u jednotlivých okresních úřadů práce.

Z výsledků činnosti zem. úř. práce v Brně za r. 1928 je patrné, že poměry téměř ve všech průmyslových a hospodářských odvětvích se značně zlepšily, což mělo vliv i na snížení nezaměstnanosti a na snížení množství vyplacených podpor v nezaměstnanosti.

Nejlepší poměry byly v živnostech stavebních a živnostech jim příbuzných (cihelny, cementárny atd.), dále v průmyslu automobilovém, kovoprůmyslu a přechodně v hutnictví. Poměrně nejhorší podmínky byly v průmyslu textilním a plátenickém. Celkem však možno říci, že situace na trhu práce byla v r. 1928 značně lepší než v letech minulých.

K osvětlení otázky veřejného sprostředkování práce v r. 1928 je k výroční zprávě připojen diagram a několik tabulek. Oma.

Oswald Külpe: Úvod do filosofie. Podle dvanáctého vydání, jež upravil August Messer, přeložil Hanuš Sýkora. Předmluvu k českému vydání napsal prof. J. B. Kozák. Praha, 1929. Str. I—VIII a 420. — O. Külpe jako zakladatel würzburgské filosofické školy, jež na podkladě experimentálním obírá se problémy lidského myšlení, není u nás neznámým filosofem. V jeho filosofii se uplatnila snaha chápat přírodní skutečnost objektivně (srv. jeho spis *Die Realisierung* — příspěvek k založení reálních věd). Neméně významným jest jeho úvod do filosofie, který je mnohostranný a velmi kritický. Zvláště dobře zpracoval autor části o hodnocení a o vědách hodnotících, čímž jeho Úvod nabyl významu i pro kruhy právnické.

Knihu svou rozložil Külpe na čtyři kapitoly. První kapitola jedná o pojmu a dělení filosofie, druhá probírá filosofické disciplíny, třetí kapitola filosofické směry a čtvrtá se obírá úkolem a systémem filosofie. Není účelem tohoto referátu registrovat všechny problémy, jichž se autor ve svém Úvodu dotýká, nýbrž toliko upozorniti na to, v jakém směru je jeho kniha důležitá i pro právníky.

V první kapitole seznamuje nás autor s pojmem a dělením filosofie. Podává přehled pokusů o určení pojmu filosofie od dob nejstarších až po dobu nejnovější a zdůrazňuje, že se v přítomnosti dává přednost té definici filosofie, jež definuje filosofii jako vědu o principech. Proměnlivostí rozsahu filosofie jsou dány potíže s jejím dělením. Autor pokládá za užitečno činiti rozdíl mezi všeobecnými a zvláštními filosofickými disciplínami. Všeobecné se vztahují na celý stav našeho vědění a poznání, zvláštní pak disciplíny na určité jeho výseky a úkoly. K všeobecným filosofickým disciplínám počítá metafysiku jako souhrnné učení o skutečnosti, noetiku s logikou a všeobecné učení o hodnocení. Ke speciálním filosofickým disciplínám řadí přírodní filosofii, etiku a filosofii práva, estetiku, filosofii náboženství a filosofii dějin. Sociologii probírá v rámci filosofie dějin.

V kapitole druhé rozbírá autor jednak obecné filosofické nauky (metafysiku, noetiku a logiku), jednak zvláštní filosofické nauky (přírodní filosofii, psychologii, etiku a filosofii práva, estetiku, filosofii náboženství, filosofii dějin). Od metafysiky jako nauky o podstatě reality správně odděluje noetiku jako vědu o principech poznání. Noetiku definuje v širším a užším smyslu. Noetika v širším smyslu je věda o materiálních a formálních principech poznání, v užším smyslu je věda, která se zabývá jen materiálními principy poznání. Myšlenkám nechce autor připisovat jako Platon nějakou mimoduševní realitu, také nechce na rozdíl od Rickerta akceptovati pro objektivní poznatky zvláštní říši hodnot. Předním úkolem noetiky jest určení obsahu vědění vůbec neboli otázka po možnosti vědění. Proto je pro ni důležité stanovití hranice mezi vírou a vědou, mezi transcendentním a immanentním. Právnicka budou kromě výkladů o noetice zajímati i výklady o logice, jež je vědou o formálních principech poznání. Autor líčí zajímavě její vývoj od jejího zakladatele Aristotela. Ze zvláštních filosofických nauk má kromě psychologie velkou důležitost výklad o etice a filosofii práva. Etika jako normativní disciplína je vědou o tom, co býti má. Její normy, pokud jsou v rámci empirické etiky, mají jen hypotetickou platnost. Filosofie práva vyrostla historicky z předpokladu přírodního, přirozeného práva, jež stojí proti právu pozitivnímu. Přirozené právo a právní filosofie